



STUDIJŲ DALYKO (MODULIO) APRAŠAS

Dalyko (modulio) pavadinimas	Kodas
EUROPOS SĄJUNGOS MATERIALINĖ TEISĖ	

Dėstytojas (-ai)	Padalinys (-iai)
Koordinuojantis: partnerystės doc. Deividas Kriaučiūnas Kitas (-i): prof. dr. Skirgailė Žalimienė	Vilniaus universitetas, Teisės fakultetas, Viešosios teisės katedra, Saulėtekio al. 9, I rūmai, LT-10222, Vilnius, 405 kab., tel. (8 5) 2366175, El. paštas: vtkatedra@tf.vu.lt

Studijų pakopa	Dalyko (modulio) tipas
Antroji	Privalomasis

Igyvendinimo forma	Vykdymo laikotarpis	Vykdymo kalba (-os)
Auditorinė	9 (rudens) semestras	Lietuvių

Reikalavimai studijuojančiajam	
Išankstiniai reikalavimai: Europos Sąjungos teisės pagrindai, Tarptautinė viešoji teisė	Gretutiniai reikalavimai (jei yra): nėra

Dalyko (modulio) apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
5	133	48	85

Dalyko (modulio) tikslas: studijų programos ugdomos kompetencijos		
Studentui suteikti žinių visumą apie pagrindines ES vidaus rinkos judėjimo laisves (laisvą prekių, asmenų, paslaugų ir kapitalo judėjimą bei įsisteigimo teisę), jų turinį ir pagrindinius reikalavimus, skirtus panaikinti valstybių narių taikomus šių judėjimo laisvių apribojimus, taip pat SESV sutartyje išdėstytų nukrypti leidžiančių nuostatų ir kitų viešojo intereso pagrindais taikomų apribojimų pagrįstumą ir pateisinimą. Formuojami gebėjimai suvokti bendrąsias taisykles, suformuluotas aiškinant pagrindines laisvą judėjimą užtikrinančias ES normas, bei šių taisyklių išimtis, teisingai jas taikyti, analizuoti ES Teisingumo Teismo ir, atskirais atvejais, nacionalinių teismų praktiką; analitinio ir kritinio mąstymo ugdymas, tarpasmeninių ir komunikacinių gebėjimų ugdymas.		
Dalyko (modulio) studijų siekiniai	Studijų metodai	Vertinimo metodai
Studentas: - žinos svarbiausius ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, šaltinius bei teisės normų turinį, reikšmę ir paskirtį;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- suvoks ir aiškins svarbiausių ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, normų prasmę ir teisingai jas taikys grindžiant teisinius sprendimus;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- gebės įvertinti privačių asmenų elgesį ir ES institucijų bei valstybių narių veiklą ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisves, normų požiūriu;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- gebės inovatyviai ir integraliai taikyti	Paskaitos (probleminis dėstymas),	Savarankiškas (grupinis) mokslo

žinias, taikant naujausias mokslo tendencijas šiuolaikiniame ES materialinės teisės kontekste;	seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- galės raštu ir žodžiu, argumentuotai, remdamiesi pagrindinėms judėjimo laisvės skirtomis ES teisės teorinėmis bei teismo praktikos analizės metu įgytomis žiniomis, kritiškai ir logiškai perteikti savo idėjas, mintis, darbo grupėje rezultatus ir išvadas;	Seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- galės analizuoti ir etiškai vertinti ES ir nacionalinių teismų praktiką;	Paskaitos (probleminis dėstymas), seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- gebės savarankiškai analizuoti, suvokti ir teisingai taikyti ES materialinės teisės, reglamentuojančios pagrindines judėjimo laisvės, šaltinius bei taikytinas antrinės teisės normas;	Seminarai (klausimai-atsakymai, (grupės) diskusija, atvejo analizė, problemų sprendimas, praktinių užduočių sprendimas, pristatymas), savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus); egzaminas (atviri ir uždari klausimai, praktinė užduotis).
- mokės savarankiškai dirbti ir naudotis tarptautinėmis teisinės informacijos duomenų bazėmis bei kitais šaltiniais, reikalingais ES materialinės teisės žinių gilinimui (bei studijų tęsimui).	Savarankiškas darbas (studijų šaltinių analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas).	Savarankiškas (grupinis) mokslo tiriamasis darbas (pristatymas, atsakymai į klausimus).

Temos	Kontaktinio darbo valandos							Savarankiškų studijų laikas ir užduotys	
	Paskaitos	Konsultacijos	Seminarai	Pratybos	Laboratoriniai darbai	Praktika	Visas kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Užduotys
1. Laisvo prekių judėjimo užtikrinimas – prekės sąvoka, muitų ir lygiavėrio poveikio mokėjimų, kiekybinių apribojimų ir lygiavėrio poveikio priemonių bei diskriminuojančio ar apsauginio vidaus apmokestinimo draudimas, abipusio pripažinimo principas, techninių reglamentų taikymas, SESV sutartyje išdėstytų nukrypti leidžiančių nuostatų ar kitų apribojimų dėl privalomų reikalavimų taikymo problematika.	6		2				8	6	Mokslinės literatūros analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas.
2. Laisvo paslaugų judėjimo užtikrinimas - paslaugos samprata ir pagrindiniai požymiai, paslaugos teikimo laisve besinaudojantys juridiniai ir fiziniai asmenys, apribojimų draudimas ir SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ar kiti privalomo bendrojo intereso pagrindais taikomi apribojimai ir jų pateisinimas; Paslaugų vidaus rinkoje direktyvos 2006/123 analizė; atskiros sektorinės tarpvalstybinį paslaugų teikimą liberalizuojančios direktyvos.	6		4				10	10	Mokslinės literatūros analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas.
3. Įsisteigimo teisė Europos Sąjungoje: įsisteigimo samprata ir atribojimas nuo paslaugų teikimo bei laisvo darbuotojų judėjimo, įsisteigimo teisės turinys, šia teise	4		2				6	6	Mokslinės literatūros analizė; mokslo

besinaudojantys juridiniai ir fiziniai asmenys, galimos įsisteigimo formos, juridinių asmenų pirminio ir antrinio įsisteigimo problematika, apribojimų draudimas ir SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ar kiti privalomo bendrojo intereso pagrindais taikomi apribojimai ir jų pateisinimas; savarankiškai dirbančių asmenų įsisteigimas, kvalifikacijos pripažinimas; Paslaugų vidaus rinkoje direktyvos 2006/123 analizė.									tiriamojo darbo rengimas.
4. Kliūčių laisvam kapitalo ir mokėjimų judėjimui panaikinimas – kapitalo samprata, skirtumai tarp kapitalo ir mokėjimo judėjimo tarp valstybių narių bei valstybių narių ir trečiųjų šalių, kapitalo judėjimą atgrasančių ar sulaikančių kliūčių šalinimas, SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ir kiti dėl svarbiausių bendrojo intereso reikalavimų taikomi apribojimai ir jų pateisinimas.	4		2				6	7	Mokslinės literatūros analizė; mokslo tiriamojo darbo rengimas.
5. Laisvo asmenų judėjimo užtikrinimas – ES piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybių narių teritorijoje turinys ir jos įgyvendinimo sąlygos, draudimas diskriminuoti ES piliečius, susijusios teisės, SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ir kiti taikomi apribojimai bei jų pateisinimas; Direktyvos 2004/48 dėl Sąjungos piliečių ir jų šeimos narių teisės laisvai judėti ir gyventi valstybių narių teritorijoje analizė.	6		2				8	10	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas.
6. Laisvas darbuotojų judėjimas - judėjimo laisvės aktualumas, ypatumai lyginant su laisvu asmenų judėjimu, darbuotojų laisvo judėjimo teisės turinys bei sąlygos, teisė įsidarbinti ir kitos teisės, SESV sutartyje išdėstytos nukrypti leidžiančios nuostatos ir kiti taikomi apribojimai bei jų pateisinimas; Reglamento Nr. 492/2011 dėl laisvo darbuotojų judėjimo Sąjungoje (buvęs Reglamentas Nr. 1612/68) ir Reglamento 443/2004 (Reglamentas Nr. 1408/71) dėl socialinės apsaugos sistemų koordinavimo analizė.	4		2				6	7	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas.
7. Trečiųjų šalių piliečių judėjimas –teisės atvykti į ES ir apsigyventi, dirbti bei pasilikti reglamentavimas; Direktyvos 2003/109 dėl trečiųjų valstybių piliečių, kurie yra ilgalaikiai gyventojai, statuso, Direktyvos 2004/114/EB, dėl trečiosios šalies piliečių įleidimo studijų, mokinių mainų, neatlygintino stažavimosi ar savanoriškos tarnybos tikslais sąlygų, Direktyvos 2008/115, Direktyvos 2005/71, Direktyvos 2011/98, Direktyvos 2009/52, Direktyvos 2009/50 ir kitų susijusių direktyvų analizė.	2		2				4	6	Mokslinės literatūros analizė; teismų praktikos analizė, mokslo tiriamojo darbo rengimas.
								33	Pasirengimas egzaminui.
Iš viso	32		16				48	85	

Vertinimo strategija	Svoris proc.	Atsiskaitymo laikas	Vertinimo kriterijai
Savarankiškas (grupinis) mokslo-tiriamasis darbas	20	Semestro metu	Semestro metu atliekamas savarankiškas (grupinis) darbas, susietas su ES judėjimo laisvėms skirtų teisės normų aiškinimo analize; šio darbo pristatymas grupei ir atsakymai į klausimus.
Egzaminas	80	Semestro gale	Testo, susidedančio iš atvirų ir uždarų (su duotais atsakymais) klausimų ir skirto patikrinti paskaitų medžiagos, seminaruose nagrinėtos teismo praktikos bei savarankiškai perskaitytos literatūros įsisavinimą, atlikimas ir praktinio atvejo analizė, skirta įvertinti gebėjimą taikyti įsisavintas žinias ir įgytas kompetencijas.

Autorius	Leidimo metai	Pavadinimas	Periodinio leidinio Nr. ar leidinio tomas	Leidimo vieta ir leidykla ar internetinė nuoroda
Privaloma literatūra				
BARNARD, Catherine	2005, 2006	Europos Sąjungos materialinė teisė: keturios laisvės	t. 1, 2	Vilnius: Eugrimas
EUROPOS KOMISIJA	2007	Paslaugų direktyvos įgyvendinimo vadovas		Liuksemburgas: Europos Bendrijų oficialiųjų leidinių biuras
VĖGĖLĖ, Ignas	2011	ES teisė. Vidaus rinkos laisvės, konkurencija ir teisės derinimas		Vilnius: VĮ Registrų centras
Papildoma literatūra				
CHALMERS, D.; DAVIES, G.; MONTI, G.	2010	European Union Law: Cases and Materials.	2 nd ed.	Cambridge: Cambridge University Press
CRAIG, P.; DE BÚRCA, G.	2011	EU Law: Text, Cases, and Materials.	5 th ed.	Oxford: Oxford University Press
GORMLEY, Laurence W.	2009	EU Law of Free Movement of Goods and Customs Union		Oxford: Oxford University Press
LENAERTS, Koen; VAN NUFFEL, Piet	2011	European Union Law.	3 rd ed.	London: Sweet & Maxwell/Thomson Reuters
TOBLER, Christa; BEGLINGER, Jacques	2010	Essential EU Law in Charts.	2 nd updated and revised "Lisbon" edition	Budapest: HVG-ORAC